

Doc. 300.1.1

Date: 0T

External Evaluation Report (Programmatic)

- Higher Education Institution:
0T: ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ
- Town: ΛΕΥΚΩΣΙΑ
- School/Faculty (if applicable): ΔΕ
- Department/ Sector: ΔΕ
- Programme of study- Name (Duration, ECTS, Cycle)
ΘΕΟΛΟΓΙΑ, 4 ΕΤΗ, 240 ECTS, ΠΤΥΧΙΟ
In Greek:
ΘΕΟΛΟΓΙΑ
In English:
THEOLOGY
- Language(s) of instruction: ΕΛΛΗΝΙΚΗ
- Programme's status
Currently operating: Yes

The present document has been prepared within the framework of the authority and competencies of the Cyprus Agency of Quality Assurance and Accreditation in Higher Education, according to the provisions of the “Quality Assurance and Accreditation of Higher Education and the Establishment and Operation of an Agency on Related Matters Laws of 2015 to 2019” [N. 136 (I)/2015 to N. 35(I)/2019].

A. Introduction

This part includes basic information regarding the onsite visit.

Α΄ Εισαγωγή

1. Τα μέλη της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης (ΕΕΑ) παρέλαβαν ηλεκτρονικά την ΑΙΤΗΣΗ της Θ.Σ.Ε.Κ. (Έντυπο 200.1) την 18.8.2020. Την εκτύπωσαν και την μελέτησαν εξονυχιστικά για αρκετές ημέρες, έτσι ώστε σχημάτισαν ατομική πλήρη και εμπειριστατωμένη εικόνα για όλο το περιεχόμενό της.
2. Τα μέλη της ΕΕΑ συνεδρίασαν με τηλεδιάσκεψη την 27.8.2020 επί τρίωρο και κατέληξαν στις πρώτες κοινές τους διαπιστωτικές κρίσεις.
3. Την επομένη 28.8.2020 έλαβαν οδηγίες από τον εκπρόσωπο του Φορέα, κ. Κώστα Κωνσταντίνου και ακολούθησε η διαδικτυακή Εξωτερική Αξιολόγηση σύμφωνα με το Πρόγραμμα, που τους είχε κοινοποιηθεί. Μετά από σύντομη ενημέρωση από τον Διευθυντή του Προγράμματος διερευνήθηκαν αρκούντως όλες οι επιμέρους ενότητες και έγιναν όλες οι προβλεπόμενες συναντήσεις. Η σχετική διαδικασία διεξήχθη από τις 10.00 π.μ. μέχρι τις 16.50 μ.μ. με ένα διάλειμμα 15 λεπτών (12.30-12.45 μ.μ.).
4. Ότι ζητήθηκε από την Επιτροπή (πληροφορίες, απαντήσεις, αιτιολογήσεις) όλα απαντήθηκαν επαρκώς και τα έγγραφα προσκομίσθηκαν αμέσως.
5. Η αποδοχή και συμμετοχή στη διαδικασία της Αξιολόγησης εκ μέρους του Ιδρύματος ήταν πλήρως ικανοποιητική. Εκτός από τον Διευθυντή της Θ.Σ.Ε.Κ., τον Υπεύθυνο του Προγράμματος Σπουδών, την Υπεύθυνη Έρευνας και Διεθνών Σχέσεων, την Επιτροπή Εσωτερικής Ποιότητας, μετείχαν μέλη του Διδακτικού Προσωπικού, Μέλη ΣΕΠ, εκπρόσωποι Φοιτητών και Αποφοίτων και μέλη του Διοικητικού Προσωπικού. Η συνεργασία με όλους τους ανωτέρω υπήρξε άψογη.
6. Διευκρινίζεται ότι όσα ακολουθούν βασίζονται κυρίως σε αυτά που καταγράφονται στο έντυπο 200.1, στην αίτηση της Σχολής προς τον Φορέα ΔΙ.ΠΑ.Ε. τον Σεπτέμβριο του 2019, αλλά σε σημαντικό βαθμό και σε όσα υποστηρίχθηκαν κατά τη διαδικτυακή συζήτηση από το διδακτικό και διοικητικό προσωπικό αλλά και τους φοιτητές και έδωσαν στα μέλη της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης τη δυνατότητα να εξαγάγουν χρήσιμα συμπεράσματα.

B. External Evaluation Committee (EEC)

<i>Name</i>	<i>Position</i>	<i>University</i>
ΟΤ	ΟΤ	ΟΤ
Σωτήριος Δεσπότης	Καθηγητής	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Τσίγκος Βασίλειος	Καθηγητής	Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Κωνσταντίνος Κορναράκης	Καθηγητής	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Γιώργος Χριστοδούλου	Φοιτητής	Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου
ΟΤ	ΟΤ	ΟΤ

C. Guidelines on content and structure of the report

- *The external evaluation report follows the structure of assessment areas.*
- *At the beginning of each assessment area there is a box presenting:*
 - (a) sub-areas*
 - (b) standards which are relevant to the European Standards and Guidelines (ESG)*
 - (c) some questions that EEC may find useful.*
- *The questions aim at facilitating the understanding of each assessment area and at illustrating the range of topics covered by the standards.*
- *Under each assessment area, it is important to provide information regarding the compliance with the requirements of each sub-area. In particular, the following must be included:*

Findings

A short description of the situation in the Higher Education Institution (HEI), based on elements from the application for external evaluation and on findings from the onsite visit.

Strengths

A list of strengths, e.g. examples of good practices, achievements, innovative solutions etc.

Areas of improvement and recommendations

A list of problem areas to be dealt with, followed by or linked to the recommendations of how to improve the situation.

- *The EEC should state the compliance for each sub-area (Non-compliant, Partially compliant, Compliant), which must be in agreement with everything stated in the report. It is pointed out that, in the case of standards that cannot be applied due to the status of the HEI and/or of the programme of study, N/A (= Not Applicable) should be noted.*
- *The EEC should state the conclusions and final remarks regarding the programme of study as a whole.*
- **The report may also address other issues which the EEC finds relevant.**

1. Study programme and study programme's design and development (ESG 1.1, 1.2, 1.7, 1.8, 1.9)

Sub-areas

- 1.1 Policy for quality assurance
- 1.2 Design, approval, on-going monitoring and review
- 1.3 Public information
- 1.4 Information management

1.1 Policy for quality assurance

Standards

- *Policy for quality assurance of the programme of study:*
 - *has a formal status and is publicly available*
 - *supports the organisation of the quality assurance system through appropriate structures, regulations and processes*
 - *supports teaching, administrative staff and students to take on their responsibilities in quality assurance*
 - *ensures academic integrity and freedom and is vigilant against academic fraud*
 - *guards against intolerance of any kind or discrimination against the students or staff*
 - *supports the involvement of external stakeholders*

1.2 Design, approval, on-going monitoring and review

Standards

- *The programme of study:*
 - *is designed with overall programme objectives that are in line with the institutional strategy and have explicit intended learning outcomes*
 - *is designed by involving students and other stakeholders*
 - *benefits from external expertise*
 - *reflects the four purposes of higher education of the Council of Europe (preparation for sustainable employment, personal development, preparation for life as active citizens in democratic societies, the development and maintenance, through teaching, learning and research, of a broad, advanced knowledge base)*
 - *is designed so that it enables smooth student progression*
 - *is designed so that the exams' and assignments' content corresponds to the level of the programme and the number of ECTS*
 - *defines the expected student workload in ECTS*
 - *includes well-structured placement opportunities where appropriate*
 - *is subject to a formal institutional approval process*

- *results in a qualification that is clearly specified and communicated, and refers to the correct level of the National Qualifications Framework for Higher Education and, consequently, to the Framework for Qualifications of the European Higher Education Area*
- *is regularly monitored in the light of the latest research in the given discipline, thus ensuring that the programme is up-to-date*
- *is periodically reviewed so that it takes into account the changing needs of society, the students' workload, progression and completion, the effectiveness of procedures for assessment of students, student expectations, needs and satisfaction in relation to the programme*
- *is reviewed and revised regularly involving students and other stakeholders*

1.3 Public information

Standards

- *Regarding the programme of study, clear, accurate, up-to date and readily accessible information is published about:*
 - *selection criteria*
 - *intended learning outcomes*
 - *qualification awarded*
 - *teaching, learning and assessment procedures*
 - *pass rates*
 - *learning opportunities available to the students*
 - *graduate employment information*

1.4 Information management

Standards

- *Information for the effective management of the programme of study is collected, monitored and analysed:*
 - *key performance indicators*
 - *profile of the student population*
 - *student progression, success and drop-out rates*
 - *students' satisfaction with their programmes*
 - *learning resources and student support available*
 - *career paths of graduates*
- *Students and staff are involved in providing and analysing information and planning follow-up activities.*

You may also consider the following questions:

- *What is the procedure for quality assurance of the programme and who is involved?*
- *Who is involved in the study programme's design and development (launching, changing, internal evaluation) and what is taken into account (strategies, the needs of society, etc.)?*
- *How/to what extent are students themselves involved in the development of the content of their studies?*
- *Please evaluate a) whether the study programme remains current and consistent with developments in society (labour market, digital technologies, etc.), and b) whether the content and objectives of the study programme are in accordance with each other?*
- *Do the content and the delivery of the programme correspond to the European Qualifications Framework (EQF)?*
- *How is coherence of the study programme ensured, i.e., logical sequence and coherence of courses? How are substantial overlaps between courses avoided? How is it ensured that the teaching staff is aware of the content and outputs of their colleagues' work within the same study programme?*
- *How does the study programme support development of the learners' general competencies (including digital literacy, foreign language skills, entrepreneurship, communication and teamwork skills)?*
- *What are the scope and objectives of the foundation courses in the study programme (where appropriate)? What are the pass rates?*
- *How long does it take a student on average to graduate? Is the graduation rate for the study programme analogous to other European programmes with similar content? What is the pass rate per course/semester?*
- ***How is it ensured that the actual student workload is in accordance with the workload expressed by ECTS?***
- *What are the opportunities for international students to participate in the study programme (courses/modules taught in a foreign language)?*
- *Is information related to the programme of study publicly available?*
- *How is the HEI evaluating the success of its graduates in the labor market? What is the feedback from graduates of the study programme on their employment and/or continuation of studies?*
- *Have the results of student feedback been analysed and taken into account, and how (e.g., when planning in-service training for the teaching staff)?*
- *What are the reasons for dropping out (voluntary withdrawal)? What has been done to reduce the number of such students?*

Findings

A short description of the situation in the Higher Education Institution (HEI), based on elements from the application for external evaluation and on findings from the onsite visit.

1.1 Πολιτική διασφάλισης ποιότητας

1. Σχεδιασμός και ανάπτυξη του προγράμματος σπουδών

1.1 Πολιτική διασφάλισης ποιότητας

Το ΠΣ της ΘΣΕΚ είναι δημόσια διαθέσιμο και η ποιότητά του διασφαλίζεται μέσω της συνεχούς αξιολόγησής του εκ μέρους της Επιτροπής Εσωτερικής Ποιότητας του Ιδρύματος. Το διδακτικό προσωπικό συμμετέχει στην αναθεώρηση της διδακτέας ύλης με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα αλλά και λαμβάνοντας τροφοδότηση από την αξιολόγηση των φοιτητών η οποία είναι ανώνυμη και υποβάλλεται σε σχετική ηλεκτρονική πλατφόρμα. Η φοιτητική συμμετοχή στα συλλογικά όργανα του Ιδρύματος συμβάλει και στη βελτίωση της λειτουργικότητας του ΠΣ. Ωστόσο, η απουσία ψήφου στη λήψη αποφάσεων, όταν μάλιστα ορισμένες από αυτές αφορούν στον ανασχεδιασμό του ΠΣ, όσο και κατά την εκλογή νέων μελών διδακτικού προσωπικού ή την εξέλιξη αυτών περιορίζει τη δυναμική τους. Η ΘΣΕΚ προνοεί για την αποφυγή της λογοκλοπής αλλά δεν υπάρχει σχετικό λογισμικό (όπως το turnitin).

1.2 Σχεδιασμός, έγκριση, συνεχής παρακολούθηση και αναθεώρηση

Το ΠΣ έχει σχεδιαστεί επί τη βάση γενικών στόχων που ανταποκρίνονται στη θεσμική στρατηγική του Ιδρύματος και έχουν σαφή μαθησιακά αποτελέσματα. Η Επιτροπή, ωστόσο, θεωρεί ότι, όπως είχε επισημανθεί και στην προηγούμενη αξιολόγηση της ΘΣΕΚ (2016), η πρόταξη ως πρώτου σκοπού του ΠΣ της προετοιμασίας «θεολογικά καταρτισμένων και εμπνευσμένων κληρικών για να στελεχώνουν την Εκκλησία της Κύπρου ειδικότερα, αλλά και γενικότερα τη Χριστιανική Ορθόδοξη Εκκλησία» δίδει άλλη εικόνα και προοπτική της Σχολής διότι προηγείται του σκοπού «προετοιμασίας υποψηφίων επιστημόνων της Θεολογίας, αλλά και συναφών επιστημών (απαιτείται συντακτική διόρθωση της παρενθετικής πρότασης), οι οποίοι θα συνεχίσουν τις ακαδημαϊκές σπουδές τους σε μεταπτυχιακό επίπεδο» με αποτέλεσμα να δημιουργείται η εντύπωση ότι πρόκειται για Σχολή η οποία στοχεύει στη διαμόρφωση ικανών κληρικών ή συνιστά τμήμα ποιμαντικής επιμόρφωσης και όχι επιστημονική τοιαύτη. Επομένως, αν και η ΕΕΑ κρίνει ότι το περιεχόμενο και οι στόχοι του ΠΣ είναι σύμφωνοι μεταξύ τους, εντούτοις απαιτείται καλύτερος εστιασμός στο βασικό προσδοκώμενο και μεγαλύτερη σαφήνεια (λ.χ. «θεολογικά» κατηρτισμένος κληρικός θεωρείται και αυτός που έχει ικανοποιητικές γνώσεις θεολογίας - και βεβαίως δεν σημαίνει υποχρεωτικά ότι είναι «εμπνευσμένος κληρικός» - ο υποψήφιος διδάκτορας όμως πρέπει να διαθέτει πιο ειδικά προσόντα). Εκτός, βεβαίως, εάν η ΘΣΕΚ προτίθεται, στο εγγύς μέλλον, να προχωρήσει σε ένα ΠΣ το οποίο θα έχει κοινή αφετηρία (μαθήματα υποδομής: γλωσσικά, δεξιοτήτων κ.λπ.) και στο τρίτο έτος θα διαχωρίζεται σε, τρόπον τινά, Ποιμαντικό και Θεολογικό.

Τους προβληματισμούς αυτούς ενισχύει και η σαφής αριθμητική δυσαναλογία μεταξύ αρρένων και θηλέων, ένα ζήτημα το οποίο πρέπει να προσεχθεί (τόσο ως προς τις δράσεις που πρέπει να αναληφθούν ώστε να αλλάξει αυτή η κατάσταση, όσο και ως προς την ειδική πρόνοια, λεπτομερώς προσδιορισμένη, για το πώς οι γυναίκες φοιτήτριες μπορούν να βρίσκουν εργασία, πλην της εκπαιδευσεως, και σε εκκλησιαστικούς χώρους).

Η προοπτική του ΠΣ («Γ. Ικανότητες») είναι προσανατολισμένη σε αξίες, οι οποίες προάγουν τον πολιτισμό (σεβασμός στην ιερότητα του ανθρωπίνου προσώπου ανεξαρτήτως φύλου, καταγωγής, γλώσσας και πολιτισμού, προαγωγή ελεύθερης, παραγωγικής και επαγωγικής σκέψης κ.λπ.).

Η ποιότητα του ΠΣ διασφαλίζεται από την Εσωτερική Επιτροπή Αξιολόγησης η οποία, κατά την κρίση της Επιτροπής, καταβάλλει όλες τις δυνατές προσπάθειες βελτιστοποίησης του Προγράμματος (λαμβάνοντας υπόψη τις μεταβαλλόμενες ανάγκες της κοινωνίας, τον φόρτο εργασίας των μαθητών, την εξέλιξη και την ολοκλήρωση, την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών αξιολόγησης των μαθητών, τις προσδοκίες των μαθητών, τις ανάγκες και την ικανοποίηση σε σχέση με το πρόγραμμα). Η Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης του ΠΣ είναι ικανοποιημένη από τις προσπάθειες που μέχρι τούδε έχουν ληφθεί, ωστόσο επισημαίνει ότι η μη πιστοποίηση της ΕΕΠ της Θ.Σ.Ε.Κ.

σύμφωνα με κάποιο από τα πρότυπα του Διεθνούς Οργανισμού Πιστοποίησης (ISO) αδυνατίζει το τελικό αποτέλεσμα (χωρίς σε καμιά περίπτωση να αμφισβητείται η μέχρι τώρα πρόοδος).

Σε ο,τι αφορά τη δομή του ΠΣ η Θ.Σ.Ε.Κ., κατά την κρίση της νυν Εξωτερικής Επιτροπής Αξιολόγησης, ακολούθησε σε μεγάλο βαθμό τις υποδείξεις της προηγούμενης Εξωτερικής Επιτροπής Αξιολόγησης κατά την πρώτη αξιολόγησή της (12.2016) αλλά απομένουν κάποιες επιπλέον βελτιωτικές επεμβάσεις.

Επί παραδείγματι παρατηρήθηκε ότι για κάποια μαθήματα πρέπει να προηγηθεί το θεωρητικό υπόβαθρο και έπειτα να ακολουθήσει η επιμέρους εμπάθυνση στη θεολογική σκέψη. Π.χ. ο «Λειτουργικός Χρόνος-Θεολογία της Λατρείας» διδάσκεται ένα εξάμηνο πριν από τη Δογματική Θεολογία Α'. Τούτο όμως σημαίνει ότι, ενώ από τη θεωρητική κατάρτιση των φοιτητών απουσιάζουν σημαντικές θεολογικές έννοιες, όπως κτισιολογία και διαστηματικός χρόνος, μυστηριολογία, οι φοιτητές καλούνται να κατανοήσουν απροϋπόθετα τις έννοιες «χρόνος» και «μυστήριο» εντός του λατρευτικού βίου.

Επίσης, τα «αρχαία ελληνικά» θα έπρεπε να διδάσκονται από το πρώτο εξάμηνο και πρέπει να προηγηθούν των «Γλωσσικών Δεξιοτήτων» εφόσον αυτό στοχεύει «στην επιτυχή προσπέλαση κειμένων». Με άλλα λόγια, πώς είναι δυνατόν οι τεχνικές δεξιότητες προσπέλασης κειμένων να προηγούνται μαθησιακά του μαθήματος στο πλαίσιο του οποίου πρέπει να εφαρμοστούν;

Το αντικείμενο «Αρχαία Ελληνική Γραμματεία» (ως βασικό θύραθεν μάθημα) θα έπρεπε να βρίσκεται σε μικρότερο εξάμηνο.

Το αντικείμενο «Ιστορία των Χρόνων της Παλαιάς και της Καινής Διαθήκης» είναι θεματικά τεράστιο, όπως και το εύρος των μαθησιακών προσδοκώμενων. Πρέπει ή να μετονομαστεί σε «Θέματα Ιστορίας των Χρόνων της Παλαιάς και της Καινής Διαθήκης» ή «Ιστορία της εποχής της Καινής Διαθήκης» (που καλύπτει ένα ουσιαστικό τμήμα της Παλαιάς Διαθήκης).

Υπάρχουν αντικείμενα που ενώ είναι «δίδυμα» με άλλα απέχουν αισθητά μεταξύ τους ώστε η μαθησιακή διαδικασία να απαιτεί «επανεκκίνηση» («Ερμηνεία Παλαιάς Διαθήκης Α'» στο Δ' Εξάμηνο και έπειτα «Ερμηνεία Παλαιάς Διαθήκης Β'» στο Ζ', «Ερμηνεία Καινής Διαθήκης Α'» στο Ε' Εξάμηνο και έπειτα «Ερμηνεία Καινής Διαθήκης Β'» στο Η')

Παρατηρείται προχειρότητα σε τίτλους γνωστικών αντικειμένων που, εκ πρώτης όψης, δημιουργεί ασάφεια για τα μαθησιακά τους προσδοκώμενα (στη περιγραφή του κάθε μαθήματος διευκρινίζονται τυχόν παρεξηγήσεις):

«Ποιμαντική Διακονία» (ασαφές) αντί «Θεσμοί και αρχές της Ποιμαντικής Διακονίας» (συγκεκριμενοποίηση των επιστημονικών στόχων),

«Όσιος Νεόφυτος ο Έγκλειστος» αντί «Βίος, συγγράμματα και θεολογία του οσίου Νεοφύτου του Εγκλείστου» (συγκεκριμενοποίηση των επιστημονικών στόχων).

Ωστόσο, σε κάθε περίπτωση, το ΠΣ αντικατοπτρίζει τους τέσσερις σκοπούς της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης (προετοιμασία για βιώσιμη απασχόληση, προσωπική ανάπτυξη, προετοιμασία για τη ζωή ως ενεργών πολιτών στις δημοκρατικές κοινωνίες, ανάπτυξη και συντήρηση, μέσω της διδασκαλίας, της μάθησης και της έρευνας, μιας ευρείας, προηγμένης βάσης γνώσεων).

Όπως αποδεικνύεται από την εφαρμογή του υφιστάμενου ΠΣ, ο σχεδιασμός του είναι τέτοιος ώστε το περιεχόμενο των εξετάσεων και των εργασιών να αντιστοιχεί στο επίπεδο του προγράμματος και τον αριθμό ECTS και να διασφαλίζεται ότι ο πραγματικός φόρτος εργασίας των μαθητών είναι σύμφωνος με το φόρτο εργασίας που εκφράζεται από το ECTS. Η Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης, ωστόσο, θεωρεί ότι η «Πτυχιακή Εργασία» πρέπει να γίνει υποχρεωτική. Η εξήγηση που δόθηκε από τα μέλη του διδακτικού προσωπικού κρίνεται επαρκής ως προς η

νομιμοποίηση της επιλογής τους, δηλαδή ότι όλοι οι φοιτητές υποχρεούνται να συγγράφουν μικρότερες εργασίες που αφορούν επιμέρους μαθήματα αλλά επειδή δεν είναι όλοι ικανοί για τις απαιτήσεις μιας πτυχιακής εργασίας, δεν είναι υποχρεωτική η Πτυχιακή εργασία. Εάν όμως ληφθεί υπ' όψη το ότι η πτυχιακή εργασία αποτελεί τον καθρέπτη των σπουδών στη ΘΣΕΚ, τότε είναι σαφές ότι η απόφαση αυτή αδικεί τη θεωρητική κατάρτιση των φοιτητών και κυρίως την αντικειμενική κατάδειξη του ακαδημαϊκού επιπέδου της σχολής: εάν ενθαρρύνονται μόνο οι ικανότεροι για τη συγγραφή πτυχιακής εργασίας, κατά βάση αλλοιώνεται η αντικειμενική εικόνα της σχολής διότι τα ποσοστά επιτυχίας και υψηλής βαθμολογίας (ακόμη και βράβευσης) είναι σχετικά εφόσον δεν λαμβάνεται ως κριτήριο αριστείας η συγγραφή μιας πτυχιακής εργασίας (λελογισμένου αριθμού σελίδων που φανερώνει την ποιότητα των παρεχόμενων σπουδών). Εάν εξάλλου η ΘΣΕΚ επιθυμεί να προάγει τον κριτικό στοχασμό των φοιτητών της, τότε η Πτυχιακή Εργασία μπορεί να αποβεί η κορωνίδα ενός ΠΣ που παρέχει σε όλους τους φοιτητές και τις φοιτήτριες τη δυνατότητα να μάθουν να υποστηρίζουν ή και να σχεδιάζουν την προσωπική τους ανάπτυξη. Βεβαίως, σε περίπτωση που επιλεγεί η υποχρεωτικότητα, η Πτυχιακή Εργασία θα πρέπει να υπόκειται απαραίτητα σε έλεγχο λογοκλοπής και να συνοδεύεται από μία προφορική παρουσίαση ώστε να διασφαλίζεται η «πατρότητα» και η ποιότητα της συγγραφής.

Από τη μελέτη της περιγραφής των μαθημάτων και τη συζήτηση με το διδακτικό προσωπικό η Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης πείστηκε ότι το περιεχόμενο και η παράδοση του προγράμματος αντιστοιχούν στο Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων (EQF) και αναθεωρείται τακτικά υπό το φως των προσφάτων ερευνών στον θεολογικό κλάδο, διασφαλίζοντας έτσι ότι το πρόγραμμα είναι πάντοτε ενημερωμένο, ωστόσο σε κάποια διδασκόμενα αντικείμενα χρειάζεται ανανέωση η υπάρχουσα βιβλιογραφική υποδομή.

1.3 Δημόσιες Πληροφορίες

Το Πρόγραμμα Σπουδών είναι αναρτημένο στον σχετικό ιστότοπο (<https://www.theo.ac.cy/en/programme-of-study-3/>), όπου και, εκτός του καταλόγου των μαθημάτων και της περιγραφής τους, δημοσιεύονται σαφείς, ακριβείς, ενημερωμένες και εύκολα προσβάσιμες πληροφορίες σχετικά με τα κριτήρια επιλογής, τα προοριζόμενα μαθησιακά αποτελέσματα, τις διαδικασίες διδασκαλίας, μάθησης και αξιολόγησης, βραβεύσεις αλλά και τις εργασιακές προοπτικές.

1.4 Διαχείριση Πληροφοριών

Η Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης κρίνει ότι, δεδομένου ότι οι πρώτοι πτυχιούχοι αποφοίτησαν από τη ΘΣΕΚ μόλις το 2019, δεν είναι δυνατόν να ζητηθούν από το υπό αξιολόγηση Ίδρυμα δράσεις που προέρχονται από ανατροφοδότηση πληροφοριών σχετικά με τομείς, όπως «ποσοστά εξέλιξης, επιτυχίας και εγκατάλειψης των μαθητών», «διαδρομές σταδιοδρομίας των αποφοίτων», «Βασικοί Δείκτες Απόδοσης». Παρά ταύτα τα στελέχη της ΘΣΕΚ συλλέγουν, παρακολουθούν και αναλύουν πληροφορίες για την αποτελεσματική διαχείριση του προγράμματος σπουδών ήδη από της λειτουργίας του Ιδρύματος. Στη διάδραση με τους φοιτητές του Ιδρύματος λαμβάνεται υπόψη η ικανοποίηση των φοιτητών ως προς τα προγράμματά τους (φοιτητική αξιολόγηση σε σχετική πλατφόρμα) αλλά η Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης θεωρεί ότι πρέπει να καταβληθεί μεγαλύτερη προσπάθεια για την προσέλκυση θήλων φοιτητριών, διότι υπάρχει σημαντική δυσαναλογία μεταξύ πληθυσμού αρρένων φοιτητών και θηλέων φοιτητριών.

Ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη του προγράμματος μελέτης είναι προσεκτικός και σύμφωνα με τα standards των κυπριακών Πανεπιστημίων (π.χ. προβλέπει Επιτροπή Εσωτερικής Αξιολόγησης της Ποιότητας του ΠΣ του Ιδρύματος) και καταβάλλονται προσπάθειες να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της κοινωνίας (π.χ. εισαγωγή σε πλείστα μαθήματα ενοτήτων περιβαλλοντικής ευαισθησίας και εκπαίδευσης). Ωστόσο καλό θα ήταν τούτο, α) να αποδεικνύεται μέσα από θεσμικές δράσεις (π.χ. πρακτική άσκηση ή εισαγωγή ειδικών επί τούτο μαθημάτων, πχ. σε θέματα αειφορίας και βιώσιμης ανάπτυξης) και β) με την εισαγωγή αντικειμένων, όπως «Θρησκευτικός Τουρισμός» ή «Εκκλησιαστική Διπλωματία» που άπτονται περισσότερο των στόχων του ΠΣ σε συνδυασμό με τις ανάγκες της

κοινωνίας (πρόκειται για «εξωστρεφή» αντικείμενα που «αγκαλιάζουν» ένα κοινό ευρύτερου ενδιαφέροντος και μάλιστα σε μια σταδιακά εκκοσμικευόμενη κοινωνία, η οποία όμως ακόμη στηρίζεται σε παραδοσιακά σχήματα).

Βεβαίως τούτο ουδόλως σημαίνει ότι το Πρόγραμμα Σπουδών δεν παραμένει επίκαιρο και συμβατό με τις εξελίξεις στην κοινωνία (π.χ. αγορά εργασίας ή ψηφιακές τεχνολογίες). Μπορεί όμως να διευρύνει τους ορίζοντές του προς όφελος της Σχολής και των φοιτητών της.

Οι γενικές ικανότητες των εκπαιδευομένων καλλιεργούνται στο ΠΣ μέσα από ειδικά μαθήματα γλωσσικών δεξιοτήτων (Α' Εξ.), πληροφορικής (Α' Εξ.), ξένων γλωσσών (Α+Β+Γ Εξ.), Βυζαντινής Μουσικής (Γ' Εξ.), Ελληνική Παλαιογραφία – Κωδικολογία (Ε' Εξ.), Συμβουλευτική Ψυχολογία (ΣΤ' Εξ.).

Strengths

A list of strengths, e.g. examples of good practices, achievements, innovative solutions etc.

Ο σχεδιασμός, η παρακολούθηση και οι μέχρι τούδε βελτιωτικές προσθήκες στο ΠΣ της ΘΣΕΚ είναι πλήρως ικανοποιητικές. Τα στελέχη της Σχολής ενδιαφέρονται πραγματικά για να δημιουργήσουν ένα Τμήμα ισχυρό και ανταγωνιστικό προς τα ελληνόφωνα Τμήματα Θεολογικών Σπουδών. Η ΕΕΑ, παρά τις κριτικές επισημάνσεις της, τελεί εν γνώσει του γεγονότος ότι είναι φυσιολογικό για ένα νέο Τμήμα να εμφανίζει εύλογες αδυναμίες, διότι η απόκτηση γόνιμης εμπειρίας λειτουργίας υπό το πρίσμα των αυστηρών ακαδημαϊκών προϋποθέσεων συμβαίνει προϊόντος του χρόνου. Βεβαίως, κάποιες άλλες, διαφοροποιημένες από την έκθεση αυτοαξιολόγησης της ΘΣΕΚ σκέψεις των μελών της ΕΕΑ, οφείλονται σε διαφορετικές ερμηνευτικές προσεγγίσεις σκοποθεσίας και διαχείρισης της μαθησιακής διαδικασίας. Η Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης προτείνει να τοποθετηθεί ως πρώτος ο νυν τέταρτος (δ) γενικός στόχος και τέταρτος ή τρίτος ο νυν πρώτος (α) γενικός στόχος, ώστε να δοθεί έμφαση στην ακαδημαϊκή σκοποθεσία της ΘΣΕΚ.

Στο πλαίσιο αυτό η ΕΕΑ επαινεί α) τον ζήλο της ΘΣΕΚ και τη φιλοδοξία της αναδείξεως του ρόλου της στην παροχή ποιοτικών θεολογικών σπουδών στον χώρο της ανατολικής Μεσογείου. β) Πιστοποιεί το γεγονός ότι το ΠΣ συνεχώς αναθεωρείται, εμπλουτίζεται και ολοένα και περισσότερο εκσυγχρονίζεται και καθίσταται πιο λειτουργικό. Η ΘΣΕΚ έχει τους πόρους να το καθιστά ιδεατά εφαρμοστό μέσα από τη συνεχώς εκσυγχρονιζόμενη υλικοτεχνική υποδομή και με θεμελιώδη άξονα το γεγονός του ελεγχόμενου αριθμού φοιτητών, που κρατά σε υψηλό βαθμό την ποιότητα της μαθησιακής διαδικασίας και της διαδραστικής σχέσης Καθηγητών και φοιτητών, όπως υποστηρίχθηκε τόσο από το διδακτικό προσωπικό, όσο και από τους φοιτητές.

Areas of improvement and recommendations

A list of problem areas to be dealt with, followed by or linked to the recommendations of how to improve the situation.

Συνοψίζοντας τις προτάσεις της ΕΕΑ καταλήγουμε στα εξής: α) ΠΣ και στοχοθεσία: απαιτείται η πρόταξη του ακαδημαϊκού χαρακτήρα της Σχολής μέσω μιας αποφασιστικής στοχοθεσίας ώστε να είναι σαφές ότι πρώτα ενδιαφέρεται για την ανανέωση των θεολογικών σπουδών και την υπογράμμιση της σημασίας του ανανεωτικού της έργου για τον θεολογικό κόσμο και έπειτα να ασχοληθεί με την επιμόρφωση του κλήρου.

β) ΠΣ και Διδακτικό προσωπικό: Πρέπει η Σχολή να κινηθεί με πιο ταχείς ρυθμούς στη στελέχωση του διδακτικού δυναμικού της με μόνιμο προσωπικό ώστε να βελτιωθεί το προφίλ της (αλλιώς εμφανίζεται η φιλοσοφία ενός ΠΣ με πολυάριθμο και σταθερό προσωπικό και αλλιώς με επισκέπτες Καθηγητές οι οποίοι, πολλές φορές, επειδή έχουν ήδη διανύσει τη δική τους ερευνητική πορεία, εμφανίζουν μια ακαδημαϊκή αυτοτέλεια έναντι των προϋποθέσεων που θέτει ο ακαδημαϊκός φορέας).

Στο πλαίσιο αυτό η ΕΕΑ παρατήρησε, επίσης, ότι απαιτείται η ανανέωση κάποιων προτεινόμενων βιβλιογραφικών καταλόγων του διδακτικού προσωπικού.

γ) ΠΣ και διδασκόμενα μαθήματα: i) περιορισμός των μαθησιακών προσδοκώμενων σε ορισμένα μαθήματα, ii) πιο στενή αλληλουχία των διδασκόμενων μαθημάτων (η επιτροπή κρίνει ότι θα μπορούσε να εφαρμοστεί το μοντέλο 2+2, δηλαδή 2 έτη προαπαιτούμενων μαθημάτων και έπειτα θεολογικά μαθήματα), iii) Εισαγωγή πρακτικών μαθημάτων, όπως θρησκευτικός Τουρισμός και Εκκλησιαστική Διπλωματία, iv) Να καταστεί υποχρεωτική η πτυχιακή εργασία με τις παραπάνω προϋποθέσεις.

δ) ΠΣ και φοιτητές: Η εξομοίωση του κύρους της ΘΣΕΚ με Πανεπιστήμια που έχουν εμπειρία λειτουργίας πολλών ετών απαιτεί την, τουλάχιστον, ισορροπία του αριθμού θηλέων και αρρένων φοιτητών και τούτο να καταδεικνύεται και στους γενικούς στόχους. Επίσης, καλό θα ήταν, ο μετά ψήφου λόγος των φοιτητών κατά τη βελτίωση των όρων ακαδημαϊκής λειτουργίας της Σχολής.

Please select what is appropriate for each of the following sub-areas:

Sub-area		<i>Non-compliant/ Partially Compliant/Compliant</i>
1.1	Policy for quality assurance	Partially compliant
1.2	Design, approval, on-going monitoring and review	Partially compliant
1.3	Public information	Compliant
1.4	Information management	Compliant

2. Student – centred learning, teaching and assessment (ESG 1.3)

Sub-areas

2.1 Process of teaching and learning and student-centred teaching methodology

2.2 Practical training

2.3 Student assessment

2.1 Process of teaching and learning

Standards

- *The process of teaching and learning supports students' individual and social development.*
- *The process of teaching and learning is flexible, considers different modes of delivery, where appropriate, uses a variety of pedagogical methods and facilitates the achievement of planned learning outcomes.*
- *Students are encouraged to take an active role in creating the learning process.*
- *The implementation of student-centered learning and teaching encourages a sense of autonomy in the learner, while ensuring adequate guidance and support from the teacher.*
- *Teaching methods, tools and material used in teaching are modern, effective, support the use of modern educational technologies and are regularly updated.*
- *Mutual respect within the learner-teacher relationship is promoted.*
- *The implementation of student-centred learning and teaching respects and attends to the diversity of students and their needs, enabling flexible learning paths.*
- *Appropriate procedures for dealing with students' complaints regarding the process of teaching and learning are set.*

2.2 Practical training

Standards

- *Practical and theoretical studies are interconnected.*
- *The organisation and the content of practical training, if applicable, support achievement of planned learning outcomes and meet the needs of the stakeholders.*

2.3 Student assessment

Standards

- *Assessment is consistent, fairly applied to all students and carried out in accordance with the stated procedures.*
- *Assessment is appropriate, transparent, objective and supports the development of the learner.*

- *The criteria for and method of assessment, as well as criteria for marking, are published in advance.*
- *Assessment allows students to demonstrate the extent to which the intended learning outcomes have been achieved. Students are given feedback, which, if necessary, is linked to advice on the learning process.*
- *Assessment, where possible, is carried out by more than one examiner.*
- *A formal procedure for student appeals is in place.*
- *Assessors are familiar with existing testing and examination methods and receive support in developing their own skills in this field.*
- *The regulations for assessment take into account mitigating circumstances.*

You may also consider the following questions:

- *How is it monitored that the teaching staff base their teaching and assessment methods on objectives and intended learning outcomes? Provide samples of examination papers (if available).*
- *How are students' different abilities, learning needs and learning opportunities taken into consideration when conducting educational activities?*
- *How is the development of students' general competencies (including digital skills) supported in educational activities?*
- *How is it ensured that innovative teaching methods, learning environments and learning aids that support learning are diverse and used in educational activities?*
- *Is the teaching staff using new technology in order to make the teaching process more effective?*
- *How is it ensured that theory and practice are interconnected in teaching and learning?*
- *How is practical training organised (finding practical training positions, guidelines for practical training, supervision, reporting, feedback, etc.)? What role does practical training have in achieving the objectives of the study programme? What is student feedback on the content and arrangement of practical training?*
- ***Are students actively involved in research? How is student involvement in research set up?***
- *How is supervision of student research papers (seminar papers, projects, theses, etc.) organised?*
- ***Do students' assessments correspond to the European Qualifications Framework (EQF)?***
- *How are the assessment methods chosen and to what extent do students get supportive feedback on their academic progress during their studies?*
- *How is the objectivity and relevance of student assessment ensured (assessment of the degree of achievement of the intended learning outcomes)?*

Findings

A short description of the situation in the Higher Education Institution (HEI), based on elements from the application for external evaluation and on findings from the onsite visit.

2.1 Η μέθοδος διδασκαλίας και εκμάθησης κάθε μαθήματος είναι φοιτητοκεντρική και μέχρις ενός σημείου εξατομικευμένη. Επιπλέον η μέθοδος είναι κατάλληλη για την επίτευξη του σκοπού όλων των επιμέρους

μαθημάτων, καθώς ενθαρρύνεται η ενεργός συμμετοχή και υιοθετείται η χρήση σύγχρονων εκπαιδευτικών τεχνολογιών.

Το διδακτικό υλικό που έχουν στη διάθεσή τους οι φοιτητές (βιβλία, εγχειρίδια, σημειώσεις κ.ά.) κρίνεται ότι πληροί τις προδιαγραφές του κάθε μαθήματος.

2.2 Το μεγάλο και μόνιμο ζητούμενο σε όλες τις θεωρητικές Σχολές είναι η σύνδεση θεωρίας και πράξης στη σπουδή οποιασδήποτε Επιστήμης. Στη Θ.Σ.Ε.Κ. οργανώνονται σεμινάρια, ημερίδες και ένα κατ' έτος Συνέδριο, που εισάγουν τους φοιτητές στην πράξη της Επιστήμης που σπουδάζουν.

Στο Πρόγραμμα υπάρχει η Πρακτική Άσκηση των φοιτητών η οποία είναι υποχρεωτική και τους βοηθά στην απόκτηση διδακτικής ικανότητας. Επίσης υπάρχει στο Πρόγραμμα και Άσκηση Λειτουργικής.

2.3 Σχετικά με την αξιολόγηση/βαθμολόγηση των φοιτητών τα μέλη της ΕΕΑ είναι απολύτως ικανοποιημένα με τα κριτήρια και τη μέθοδο που εφαρμόζονται. Και τούτο διότι οι κανόνες είναι εκ των προτέρων γνωστοί, σαφείς και αντικειμενικοί. Υποστηρίζουν την καλλιέργεια των φοιτητών και ανταποκρίνονται στο επίπεδό τους.

Strengths

A list of strengths, e.g. examples of good practices, achievements, innovative solutions etc.

2.1 Επισημαίνεται ως πολύ θετικό ότι στη σχετική διαδικασία συμβάλει καθοριστικά ο περιορισμένος αριθμός των φοιτητών κατά μάθημα. Αυτό επιτρέπει την εποικοδομητική διδασκαλία και επικοινωνία και βεβαίως θεωρείται συγκριτικό πλεονέκτημα του Προγράμματος.

2.2 Επισημαίνεται ως καλή πρακτική η προτροπή να αναλάβουν οι φοιτητές προαιρετικά τη σύνταξη Πτυχιακής εργασίας. Αναμφίβολα, η συγγραφή μιας επιστημονικής εργασίας εξοικειώνει τον φοιτητή με την εξειδικευμένη μελέτη και την επιστημονική δεοντολογία. Έτσι συνδέει άμεσα τη θεωρία με την πράξη και εμπλέκεται άμεσα στην έρευνα, στοιχείο που καταξιώνει και προβάλλει έναν νέο επιστήμονα.

Areas of improvement and recommendations

A list of problem areas to be dealt with, followed by or linked to the recommendations of how to improve the situation.

2.1 Τα μέλη της ΕΕΑ προτείνουν την περαιτέρω επικαιροποίηση του διδακτικού υλικού. Οι φοιτητές από την πλευρά τους προτείνουν να έχουν πιο συνεκτικό πρόγραμμα, χωρίς πολλές ώρες κενών, δοθέντος ότι κάποιος εξ αυτών εργάζεται.

Στην οργάνωση του Προγράμματος Σπουδών τα μέλη της ΕΕΑ προτείνουν τον περιορισμό, σε ορισμένα μαθήματα, των πολλών μαθησιακών αποτελεσμάτων σε 4-6 μετρήσιμα (πάντως όχι 10 και 11), όπως και τη συρρίκνωση (με απώτερο στόχο τη σαφήνεια) του περιεχομένου κάποιων μαθημάτων (δεν μπορεί ένα μάθημα να καλύπτει 20 αιώνες). Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην αλληλοκάλυψη των ίδιων θεμάτων σε περισσότερα μαθήματα. Αρκούντως σημαντικό και αναγκαίο είναι η αμοιβαία μετακίνηση και ανακατανομή μαθημάτων, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η επιστημονική αλληλουχία και η θεολογική τεκμηρίωση (π.χ. Κανονικό Δίκαιο στο Γ' εξάμηνο, Ερμηνεία Παλαιάς Διαθήκης στο Ζ' εξάμηνο, Ιστορία Σλαβικών Εκκλησιών στο Η' εξάμηνο).

Στη θέση των απαιτούμενων και συναπαιτούμενων μαθημάτων, κάτι που κατά την εκτίμηση της ΕΕΑ δυσκολεύει την απρόσκοπτη ροή του Προγράμματος, προτείνεται η κατανομή των μαθημάτων να γίνει σε 2+2 έτη, όπου όλα τα εισαγωγικά, γλωσσικά, γραμματολογικά και ιστορικά μαθήματα θα μπορούσαν να διδάσκονται τα δύο πρώτα έτη των σπουδών και μετά θα ακολουθούσαν τα μαθήματα των άλλων δύο ετών.

Ακόμη τα μέλη της ΕΕΑ προτείνουν την εισαγωγή στο Πρόγραμμα Σπουδών και νέων μαθημάτων. Ενδεικτικά αναφέρονται: Βυζαντινή Φιλοσοφία, Διορθόδοξοι, διαχριστιανικοί και διαθρησκευτικοί διάλογοι, Θρησκευτικός Τουρισμός, Θέματα Εκκλησιαστικής Διοίκησης και Διπλωματίας.

2.2 Σχετικά με την Άσκηση, λόγω της ιδιαιτερότητάς της, τα μέλη της ΕΕΑ προτείνουν να δοθούν περισσότερες πιστωτικές μονάδες και να οργανωθεί καλύτερα σε όλη τη διάρκεια ενός εξαμήνου. Επίσης, παρά το γεγονός ότι υπάρχουν παιδαγωγικά μαθήματα, δεν έχει ληφθεί μέριμνα για την απαιτούμενη «παιδαγωγική επάρκεια», στοιχείο απαραίτητο για τη διδασκαλία (βλ. στην Ελλάδα). Ειδικότερα α) πρέπει να προβλεφθεί μια οργανωμένη ενότητα παιδαγωγικών μαθημάτων (Υποχρεωτικών και Επιλεγόμενων) που στο ΠΣ θα ορίζεται σαφώς ότι πρόκειται για μαθήματα που δίδουν στους αποφοίτους το τεκμήριο της «Παιδαγωγικής Επάρκειας» και πρέπει να επιλεγούν υποχρεωτικά προς τούτο και β) να ορίζεται σαφώς ότι για όσους εκ των αποφοίτων δεν ενδιαφέρονται για την απόκτηση παιδαγωγικής επάρκειας, εκ των παιδαγωγικών μαθημάτων που προσφέρονται, υποχρεούνται να παρακολουθήσουν όσα εκ του ΠΣ είναι υποχρεωτικά και μπορούν να αντικαταστήσουν τα υπόλοιπα με άλλα προσφερόμενα στο Πρόγραμμα.

Όσον αφορά στην Άσκηση της Λειτουργικής τα μέλη της ΕΕΑ προτείνουν να συνοδεύεται και από την Άσκηση Ομιλητικής, γεγονός που θα συμβάλει στον καταρτισμό των φοιτητών και στον κηρυγματικό λόγο.

Τα μέλη της ΕΕΑ προτείνουν να ληφθεί μέριμνα να υπάρξουν σοβαρές δυνατότητες και περισσότερες ευκαιρίες συμμετοχής των φοιτητών σε ερευνητικές δραστηριότητες, για να ενδυναμωθεί η αλληλεπίδραση θεωρίας και πράξης.

2.3 Η Επιτροπή προτείνει, λόγω του μικρού αριθμού των φοιτητών, να υπάρχουν και προφορικές εξετάσεις σε κάποια μαθήματα ή ένα μεικτό σύστημα. Άλλωστε, συχνά υπάρχουν και άτομα με μαθησιακές δυσκολίες και τα οποία εκφράζονται καλύτερα με προφορικό λόγο.

Please select what is appropriate for each of the following sub-areas:

Sub-area		<i>Non-compliant/ Partially Compliant/Compliant</i>
2.1	Process of teaching and learning and student-centred teaching methodology	Compliant
2.2	Practical training	Partially Compliant
2.3	Student assessment	Compliant

3. Teaching staff (ESG 1.5)

Sub-areas

- 3.1 Teaching staff recruitment and development**
- 3.2 Teaching staff number and status**
- 3.3 Synergies of teaching and research**

3.1 Teaching staff recruitment and development

Standards

- *Institutions ensure the competence of their teaching staff.*
- *Fair, transparent and clear processes for the recruitment and development of the teaching staff are set up.*
- *Teaching staff qualifications are adequate to achieve the objectives and planned learning outcomes of the study programme, and to ensure quality and sustainability of the teaching and learning.*
- *The teaching staff is regularly engaged in professional and teaching-skills training and development.*
- *Promotion of the teaching staff takes into account the quality of their teaching, their research activity, the development of their teaching skills and their mobility.*
- *Innovation in teaching methods and the use of new technologies is encouraged.*
- *Conditions of employment that recognise the importance of teaching are followed.*
- *Recognised visiting teaching staff participates in teaching the study programme.*

3.2 Teaching staff number and status

Standards

- *The number of the teaching staff is adequate to support the programme of study.*
- *The teaching staff status (rank, full/part time) is appropriate to offer a quality programme of study.*
- *Visiting staff number does not exceed the number of the permanent staff.*

3.3 Synergies of teaching and research

Standards

- *The teaching staff collaborate in the fields of teaching and research within the HEI and with partners outside (practitioners in their fields, employers, and staff members at other HEIs in Cyprus or abroad).*
- *Scholarly activity to strengthen the link between education and research is*

encouraged.

- *The teaching staff publications are within the discipline.*
- *Teaching staff studies and publications are closely related to the programme's courses.*
- *The allocation of teaching hours compared to the time for research activity is appropriate.*

You may also consider the following questions:

- *How are the members of the teaching staff supported with regard to the development of their teaching skills? How is feedback given to members of the teaching staff regarding their teaching results and teaching skills?*
- *How is the teaching performance assessed? How does their teaching performance affect their remuneration, evaluation and/or selection?*
- *Is teaching connected with research?*
- *Does the HEI involve visiting teaching staff from other HEIs in Cyprus and abroad?*
- *What is the number, workload, qualifications and status of the teaching staff (rank, full/part timers)?*
- *Is student evaluation conducted on the teaching staff? If yes, have the results of student feedback been analysed and taken into account, and how (e.g., when planning in-service training for the teaching staff)?*

Findings

A short description of the situation in the Higher Education Institution (HEI), based on elements from the application for external evaluation and on findings from the onsite visit.

3.1 Το Εκπαιδευτικό Προσωπικό ενημερώνεται ετησίως από τη Διεύθυνση για την αξιολόγησή του από τους φοιτητές και προσαρμόζει ανάλογα την προσφερόμενη ύλη και τη μεθοδολογία.

Πρέπει να ληφθεί μέριμνα για τα εξής: Το εκπαιδευτικό Προσωπικό και μάλιστα εκείνο το οποίο διδάσκει βασικά για τη Θεολογία μαθήματα, όπως Δογματική και Κανονικό Δίκαιο, ενώ είναι αναγνωρισμένες προσωπικότητες στον Εκκλησιαστικό χώρο με συμμετοχή και σε Φόρα Οικουμενικών Διαλόγων με άλλες Εκκλησίες, παρουσιάζουν στην εργογραφία τους, ιδίως κατά την τελευταία εξαετία, ελάχιστες δημοσιεύσεις σε διεθνή περιοδικά σχετιζόμενες με το γνωστικό αντικείμενό τους.

3.2 Ο αριθμός των μαθημάτων, που διδάσκει το μόνιμο προσωπικό είναι οριακά περισσότερος από εκείνον που διδάσκουν οι λοιποί. Έτσι καλύπτεται η απαίτηση του Νόμου, αν και ο αριθμός του μόνιμου Προσωπικού είναι μικρότερος από εκείνον των λοιπών. Επιπλέον το μόνιμο Προσωπικό, το οποίο αριθμεί μόλις επτά μέλη, επιβαρύνεται με τη διδασκαλία αρκετών μαθημάτων (στοιχείο που σε συνδυασμό προς τις διοικητικές και άλλες ευθύνες που επωμίζεται εντός και εκτός Σχολής έχει συνέπεια στις ώρες που αφιερώνει στην έρευνα) και καταλαμβάνει χαμηλές βαθμίδες. Αναφορικά με το γεγονός ότι υποψηφιότητες που προκρίθηκαν να καταλάβουν βαθμίδες μελών ΔΕΠ τελικά αρνήθηκαν να διοριστούν θα πρέπει να προβληματίσει τους υπεύθυνους της Σχολής.

Στην ιστοσελίδα της Σχολής μπορεί κάποιος να διαπιστώσει την **οργάνωση Διεθνών Συνεδρίων** ήδη από το 2016 (αν και το πρώτο Συνέδριο έχει μόνον ένα ομιλητή). Δεν έχουν όμως δημοσιευθεί **τα Πρακτικά** τους, ώστε να καταδειχθεί η συμβολή στην Έρευνα των διδασκόντων στη Θεολογική Σχολή. Επίσης η διοργάνωση των Συνεδρίων

δεν πραγματοποιείται με το «πρωτόκολλο», που επιτάσσει η διοργάνωση ενός τέτοιου διεθνούς Συνεδρίου (ανοικτές προσκλήσεις, αξιολόγηση των προτάσεων κ.ο.κ.). Επιπλέον απουσιάζει η **έκδοση Επετηρίδας της Σχολής (με άρθρα και στις τρεις διεθνείς γλώσσες)**, όπου επίσης θα δινόταν η ευκαιρία στους Καθηγητές της Σχολής (και όχι μόνον) η δυνατότητα να παρουσιάσουν την επιστημονική τους παραγωγή και τα Χρονικά της δράσης της (Σχολής). Απουσιάζει επιπλέον ο θεσμός της **«Επιτιμοποίησης»** Καθηγητών της αλλοδαπής με αναγνωρισμένο κύρος και προσφορά στην επιστήμη της Θεολογίας.

3. 3 Ένα άλλο μέσον ώστε να βελτιωθεί η επιστημονική κατάρτιση των διδασκόντων είναι η συνδιδασκαλία ή/και η διοργάνωση κοινών Πρότζεκτς μεταξύ των καθηγητών εντός της Σχολής αλλά και με διδάσκοντες εκτός Σχολής έτσι ώστε να εκτιμηθεί ακόμη περισσότερο το έργο της στην ακαδημαϊκή Κοινότητα της Κύπρου. Αρκετά νέα μέλη της Σχολής με δόκιμη εργογραφία (π.χ. στη Φιλολογία ή την Ψυχική Υγεία) δεν παρουσιάζουν έργο, που να αφορά στη Θεολογική Επιστήμη την οποία και θεραπεύουν. Η διοργάνωση ενός επιλεγμένου έστω μαθήματος από τους διδάσκοντες την Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και την Καινή Διαθήκη ή /και την Πατρολογία.

Επίσης, όσοι διδάσκοντες έχουν αναλάβει τη «μύηση» των φοιτητών στη Διδασκαλία του Μαθήματος των Θρησκευτικών στη Βθμια Εκπαίδευση, καλούνται εκτός από την πλούσια εμπειρία που όντως διαθέτουν στην οργάνωση της διδασκαλίας, με δημοσιεύσεις, οι οποίες θα βασίζονται και σε μελέτες περιπτώσεων ίσως και με τη συνδρομή φοιτητών, να προχωρήσουν σε επιστημονικές δημοσιεύσεις για τις μεθόδους και την ύλη, που θα μπορούσαν να κάνουν την προσφορά του μαθήματος ελκυστικότερα σε έναν μετανεωτερικό κόσμο. έτσι θα συμβάλλουν καθοριστικά στον πανευρωπαϊκό διάλογο σχετικά με την ταυτότητα και τη μέθοδο διδασκαλίας του συγκεκριμένου μαθήματος στο Δημόσιο Σχολείο.

Η Νήσος Κύπρος, η οποία διαθέτει πλούσια Ιστορία και στο εκκλησιαστικό Πεδίο καθώς αποτέλεσε τη γέφυρα διάδοσης του «εξ ανατολής φωτός» (ex oriente lux), εντοπίζεται ανάμεσα σε τρεις Ηπείρους και τρία πρεσβυγενή Πατριαρχεία κάτι το οποίο συνεπάγεται ότι οι διδάσκοντες έχουν πρόσβαση και βιωματική σε πολύτιμο πηγαίο υλικό και ταυτόχρονα επιπλέον έχουν την ευκαιρία να πρωταγωνιστήσουν και στον διαχριστιανικό και στο διαθρησκευτικό διάλογο, ελκύνοντας ταυτόχρονα και φοιτητές αλλοδαπούς που θα εμπλουτίσουν τη «δεξαμενή σκέψης» και θα ανυψώσουν το κύρος τη Θεολογική Σχολή της Κύπρου.

Strengths

A list of strengths, e.g. examples of good practices, achievements, innovative solutions etc.

Οι Προκηρύξεις, οι οποίες γίνονται για την πρόσληψη διδακτικού Προσωπικού όπως και οι εξελίξεις του στις ανώτερες βαθμίδες ακολουθεί τα διεθνή πρότυπα (στάνταρτς).

Στο Προσωπικό συγκαταλέγονται νέοι Επιστήμονες με εργογραφία δόκιμη όπως και δύο επίσης αναγνωρισμένοι επιστήμονες από την ορθόδοξη Θεολογική Σχολή του Μονάχου, η οποία παρουσιάζει αρκετά κοινά χαρακτηριστικά με τη Θεολογική Σχολή της Κύπρου. Επίσης στο Προσωπικό συγκαταλέγονται και γυναίκες με επιστημονική παραγωγή και συμμετοχή στη διοίκηση.

Οι συνθήκες και τα μέσα διδασκαλίας (όπως οι διαδραστικοί πίνακες σε όλες τις αίθουσες, η δυνατότητα που παρέχεται σε κάθε φοιτητή να έχει ήδη από την εγγραφή του τον προσωπικό του Υπολογιστή με όλα τα απαραίτητα Προγράμματα) είναι υψηλού επιπέδου. Γι' αυτό και η διδασκαλία εξ αποστάσεως ευοδώθηκε κατά την εποχή της Πανδημίας. Σε αυτήν την κατηγορία πρέπει να επισημανθεί και η προνομιακή θέση της Σχολής δίπλα στον Καθεδρικό Ναό (ο οποίος αποτελεί ένα «ζωντανό Μουσείο»), στην Κεντρική Βιβλιοθήκη της Αρχιεπισκοπής και το Κέντρο Διοίκησης της Εκκλησίας της Κύπρου, όπου συντελέσθηκαν κορυφαία γεγονότα και για τη νεότερη Εκκλησιαστική Ιστορία. Αυτή η θέση παρέχει στους διδάσκοντες και τους διδασκόμενους άμεση πρόσβαση σε πηγαίο υλικό και ευκαιρία για πρωτότυπες δημοσιεύσεις.

Η επιχειρούμενη συμμετοχή σε Προσκλήσεις στο πλαίσιο διεθνών Προκηρύξεων για την έρευνα και την καινοτομία (όπως του Horizon 2020), οι οποίες προϋποθέτουν διεθνείς συμμαχίες και προετοιμασία σε βάθος, θα προσφέρει πολλαπλά κίνητρα στους διδάσκοντες να παραγάγουν αντίστοιχο έργο και να χρηματοδοτηθούν. Γενικότερα αρκετά μόνιμα μέλη ΔΕΠ, παρά το ποικίλο έργο που είναι επιφορτισμένοι να προσφέρουν και στο διοικητικό και το διδακτικό πεδίο αλλά και σε άλλους φορείς, όπως αποδείχθηκε και από τη συζήτηση μαζί τους, διαθέτουν όραμα και διάθεση ερευνητική.

Areas of improvement and recommendations

A list of problem areas to be dealt with, followed by or linked to the recommendations of how to improve the situation.

Θα πρέπει να δοθούν κίνητρα σε νέους επιστήμονες να στελεχώσουν τη Θεολογική Σχολή της Κύπρου, καθώς παρατηρήθηκε το φαινόμενο να επιλέγονται οι υποψήφιοι και τελικά οι ίδιοι να αρνούνται το διορισμό τους.

Ήδη επισημάνθηκε το γεγονός το εξής: Το εκπαιδευτικό Προσωπικό και μάλιστα εκείνο το οποίο διδάσκει βασικά για τη Θεολογία μαθήματα, όπως Δογματική και Κανονικό Δίκαιο, ενώ είναι αναγνωρισμένες προσωπικότητες στον Εκκλησιαστικό χώρο με συμμετοχή και σε Φόρα οικουμενικών Διαλόγων με άλλες Εκκλησίες, παρουσιάζουν στην Εργογραφία τους ιδίως κατά την τελευταία εξαετία ελάχιστες δημοσιεύσεις σε διεθνή περιοδικά σχετιζόμενες με το γνωστικό αντικείμενό τους. Πρέπει οπωσδήποτε να προκηρυχθούν θέσεις σε βασικά μαθήματα της θεολογικής Επιστήμης, όπως η Δογματική και το Κανονικό Δίκαιο. Σε κάθε περίπτωση το άριστο είναι το μόνιμο προσωπικό να υπερβαίνει τον αριθμό των λοιπών και να καταλαμβάνει τις ανώτερες βαθμίδες του Καθηγητή. Αυτό θα έχει συνέπεια στην καλύτερη αναλογία μεταξύ των ωρών διδασκαλίας και των ωρών έρευνας.

Επίσης οι νέοι επιστήμονες, οι οποίοι εργάζονται στη Θεολογική Σχολή χωρίς όμως προπαίδεια στη θεολογική Επιστήμη, καλό θα ήταν σπουδάσουν την επιστήμη της Θεολογίας, ώστε να μηθούν ευχερέστερα στη θεολογική «γλώσσα» και εμπειρία, να κάνουν αντίστοιχες δημοσιεύσεις και να υπηρετούν καλύτερα τους σκοπούς της Θεολογικής Σχολής. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω της συνδιδασκαλίας ή κοινών Πρότζεκτς με έμπειρους συναδέλφους. Επίσης οι διδάσκοντες την εκκλησιαστική Τέχνη (Αγιογραφία, Βυζαντινή Μουσική), η οποία άνθισε στην Κύπρο και διαθέτει εξόχως ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, είναι πολύτιμοι και για τη μετάγγιση του εκκλησιαστικού έθους και ήθους, αλλά και για τις επαγγελματικές προοπτικές που προσφέρουν τα μαθήματά τους. Πρέπει όμως να ενθαρρυνθούν μέσω έρευνας και δημοσιεύσεων (στις οποίες εντάσσονται π.χ. ψηφιακοί δίσκοι με ιδιαίτερα κυπριακά μέλη) να εστιάσουν στο θεωρητικό υπόβαθρο του αντικειμένου τους.

Προκηρύξεις για μέλη ΔΕΠ, τα οποία θα ασχολούνται με τον Θρησκευτικό Τουρισμό, την Ηγεσία / το Management την Ηθική, την Εκκλησιαστική Διπλωματία, την Διαπολιτισμική Μαρτυρία του Χριστιανισμού («Ιεραποστολική»), την περαιτέρω έμφαση στη Βιοηθική, θα στελεχώσουν τη Σχολή με προσωπικό και θα προσφέρουν στους αποφοίτους μεγαλύτερο εύρος επαγγελματικής αποκατάστασης, καθώς και η ίδια η Εκκλησία της Κύπρου, που χρηματοδοτεί την όλη προσπάθεια, έχει ανάγκη πλέον από εξειδικευμένο Προσωπικό, το οποίο θα καλύψει μεγαλύτερο εύρος των δραστηριοτήτων της.

Please select what is appropriate for each of the following sub-areas:

	Non-compliant/

Sub-area		<i>Partially Compliant/Compliant</i>
3.1	Teaching staff recruitment and development	Compliant
3.2	Teaching staff number and status	Partially compliant
3.3	Synergies of teaching and research	Partially compliant

4. Student admission, progression, recognition and certification (ESG 1.4)

Sub-areas

- 4.1 Student admission, processes and criteria**
- 4.2 Student progression**
- 4.3 Student recognition**
- 4.4 Student certification**

4.1 Student admission

Standards

- *Pre-defined and published regulations regarding student admission are in place.*
- *Access policies, admission processes and criteria are implemented consistently and in a transparent manner.*

4.2 Student progression

Standards

- *Pre-defined and published regulations regarding student progression are in place.*
- *Processes and tools to collect, monitor and act on information on student progression, are in place.*

4.3 Student recognition

Standards

- *Pre-defined and published regulations regarding student recognition are in place.*
- *Fair recognition of higher education qualifications, periods of study and prior learning, including the recognition of non-formal and informal learning, are essential components for ensuring the students' progress in their studies, while promoting mobility.*
- *Appropriate recognition procedures are in place that rely on:*
 - *institutional practice for recognition being in line with the principles of the Lisbon Recognition Convention*
 - *cooperation with other institutions, quality assurance agencies and the national ENIC/NARIC centre with a view to ensuring coherent recognition across the country*

4.2 Οτιδήποτε αφορά στη διαδικασία ελέγχου της προόδου των φοιτητών, παρατηρείται πολύ καλή

οργάνωση που περιλαμβάνει μηχανισμούς ελέγχου της επίδοσής τους. Αυτά λειτουργούν προς όφελος των φοιτητών και γενικά κρίνονται αποτελεσματικά. Στην εκτίμησή μας αυτή συνέβαλε και η θετική γνώμη των φοιτητών που ρωτήθηκαν.

4.4 Student certification

Standards

- *Pre-defined and published regulations regarding student certification are in place.*
- *Students receive certification explaining the qualification gained, including achieved learning outcomes and the context, level, content and status of the studies that were pursued and successfully completed.*

You may also consider the following questions:

- *Are the admission requirements for the study programme appropriate? How is the students' prior preparation/education assessed (including the level of international students, for example)?*
- *How is the procedure of recognition for prior learning and work experience ensured, including recognition of study results acquired at foreign higher education institutions?*
- *Is the certification of the HEI accompanied by a diploma supplement, which is in line with European and international standards?*

Findings

A short description of the situation in the Higher Education Institution (HEI), based on elements from the application for external evaluation and on findings from the onsite visit.

4.1 Η διαδικασία και τα κριτήρια εισαγωγής είναι σαφή, σταθερά και κατάλληλα για εισαγωγή στο ανωτέρω Πρόγραμμα Σπουδών.

4.2 Όσα χρησιμοποιούνται στη διαδικασία για την πρόοδο των φοιτητών έχουν οργανωθεί καλά με μηχανισμούς ελέγχου της επίδοσης των φοιτητών. Αυτά λειτουργούν προς όφελος των φοιτητών και γενικά κρίνονται αποτελεσματικά. Στην εκτίμησή μας αυτή συνέβαλε και η θετική γνώμη των φοιτητών που ρωτήθηκαν.

Strengths

A list of strengths, e.g. examples of good practices, achievements, innovative solutions etc.

4.1 Τα μέλη της ΕΕΑ έθεσαν το ζήτημα της αυστηρής προϋποθέσεως της συνέντευξης όπως και της υποχρέωσης γραπτής αιτιολόγησης εκ μέρους των φοιτητών για τους λόγους που επιθυμούν να σπουδάσουν στη Σχολή, μια πρακτική μάλλον ασυνήθιστη σε ακαδημαϊκά Ιδρύματα, στα οποία ισχύουν αντικειμενικά κριτήρια (βαθμολογία) εισαγωγής. Ο Διευθυντής της Σχολής εξήγησε δια πολλών ότι για μια σειρά λόγων η πρακτική αυτή εξυπηρετεί τους σκοπούς της Σχολής και λειτουργεί ως προϋπόθεση διάγνωσης του γνησίου της επιθυμίας των φοιτητών ότι σκοπεύουν να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους. Αν και η αιτιολόγησή του κρίνεται ως επαρκής η ΕΕΑ οφείλει (στο πλαίσιο της ακαδημαϊκής της ευθύνης) να επισημάνει ότι με κριτήρια αγαθής σκέψεως τούτο ισχύει, αλλά στο (ίσως μακρινό) μέλλον και κάτω από την ευθύνη άλλων παραγόντων ο θεσμός της συνέντευξης θα μπορούσε να λειτουργήσει ως εργαλείο αποκλεισμών.

Ένα άλλο ζήτημα είναι η δυσαναλογία αρρένων και θήλεων φοιτητών που θα πρέπει να βελτιωθεί προς όφελος των θήλεων. Αξιοσημείωτη και επαινετή είναι η καλή αναλογία εισακτέων και αποφοίτων.

4.3 Αν και το Πρόγραμμα έχει διάρκεια μόλις 5 ετών, έχουν συναφθεί κάποιες συμφωνίες κινητικότητας των φοιτητών με Ιδρύματα της Ελλάδος (Θεολογική ΕΚΠΑ), της Ρουμανίας και της Γερμανίας (Τμήμα Ορθοδόξου Θεολογίας Μονάχου) και υπάρχουν τρεις φοιτητές με πρόγραμμα ERASMUS.

4.4 Η Επιτροπή αξιολόγησε θετικά τη συμμόρφωση της Σχολής με τα ευρωπαϊκά και διεθνή standards αναγνώρισης του πτυχίου της. Σε αυτό, ασφαλώς, συμβάλλει και η ύπαρξη του επικαιροποιημένου Συμπληρώματος πτυχίου («Diploma Supplement»), που δίνεται στους πτυχιούχους.

Areas of improvement and recommendations

A list of problem areas to be dealt with, followed by or linked to the recommendations of how to improve the situation.

4.1 Ένα ζήτημα είναι η δυσαναλογία αρρένων και θήλεων φοιτητών που θα πρέπει να βελτιωθεί προς όφελος των θήλεων.

4.3 Τα μέλη της ΕΕΑ προτείνουν την ενδυνάμωση και αύξηση των συνεργασιών με άλλα Ιδρύματα της Ελλάδος (Θεολογική ΑΠΘ) και της αλλοδαπής και να δοθούν κίνητρα για μεγαλύτερη κινητικότητα των φοιτητών.

Please select what is appropriate for each of the following sub-areas:

Sub-area		<i>Non-compliant/ Partially Compliant/Compliant</i>
4.1	Student admission, processes and criteria	<i>Partially Compliant</i>
4.2	Student progression	<i>Compliant</i>
4.3	Student recognition	<i>Partially Compliant</i>
4.4	Student certification	<i>Compliant</i>

5. Learning resources and student support (ESG 1.6)

Sub-areas

5.1 Teaching and Learning resources

5.2 Physical resources

5.3 Human support resources

5.4 Student support

5.1 Teaching and Learning resources

Standards

- *Adequate and readily accessible teaching and learning resources (teaching and learning environments, materials, aids and equipment) are provided to students and support the achievement of objectives in the study programme.*
- *Adequacy of resources is ensured for changing circumstances (change in student numbers, etc.).*
- *All resources are fit for purpose.*
- *Student-centred learning and flexible modes of learning and teaching, are taken into account when allocating, planning and providing the learning resources.*

5.2 Physical resources

Standards

- *Physical resources, i.e. premises, libraries, study facilities, IT infrastructure, are adequate to support the study programme.*
- *Adequacy of resources is ensured for changing circumstances (change in student numbers, etc.).*
- *All resources are fit for purpose and students are informed about the services available to them.*

5.3 Human support resources

Standards

- *Human support resources, i.e. tutors/mentors, counsellors, other advisers, qualified administrative staff, are adequate to support the study programme.*
- *Adequacy of resources is ensured for changing circumstances (change in student numbers, etc.).*
- *All resources are fit for purpose and students are informed about the services available to them.*

5.4 Student support

Standards

- *Student support is provided covering the needs of a diverse student population, such as mature, part-time, employed and international students and students with special needs.*
- *Students are informed about the services available to them.*
- *Student-centred learning and flexible modes of learning and teaching, are taken into account when allocating, planning and providing student support.*
- *Students' mobility within and across higher education systems is encouraged and supported.*

You may also consider the following questions:

- *Evaluate the supply of teaching materials and equipment (including teaching labs, expendable materials, etc.), the condition of classrooms, adequacy of financial resources to conduct the study programme and achieve its objectives. What needs to be supplemented/ improved?*
- *What is the feedback from the teaching staff on the availability of teaching materials, classrooms, etc.?*
- *Are the resources in accordance with actual (changing) needs and contemporary requirements? How is the effectiveness of using resources ensured?*
- *What are the resource-related trends and future risks (risks arising from changing numbers of students, obsolescence of teaching equipment, etc.)? How are these trends taken into account and how are the risks mitigated?*
- *Evaluate student feedback on support services. Based on student feedback, which support services (including information flow, counselling) need further development?*
- *How is student learning within the standard period of study supported (student counselling, flexibility of the study programme, etc.)?*
- *How students' special needs are considered (different capabilities, different levels of academic preparation, special needs due to physical disabilities, etc.)?*
- *How is student mobility being supported?*

Findings

A short description of the situation in the Higher Education Institution (HEI), based on elements from the application for external evaluation and on findings from the onsite visit.

5.1 Η Επιτροπή διαπίστωσε την ύπαρξη ικανοποιητικού αριθμού και άμεσα προσβάσιμων πηγών και υλικών που σχετίζονται με τη διδασκαλία και τη μάθηση. Αυτό διασφαλίζεται χάρις στην ορθολογική τους κατανομή αλλά και στον περιορισμένο αριθμό των φοιτητών.

5.2 Σε σχέση με τα πέντε έτη λειτουργίας της Σχολής, κρίνονται ικανοποιητικοί και ο κτιριακός και ο υλικοτεχνικός εξοπλισμός. Ο κτιριακός εξοπλισμός της Σχολής είναι ποσοτικά επαρκής και ποιοτικά σε άριστη κατάσταση. Παρέχει πολλές δυνατότητες στους διδάσκοντες αλλά κυρίως στους διδασκομένους να σπουδάσουν σε ένα περιβάλλον που

υποστηρίζει επαρκώς το πρόγραμμα σπουδών τους. Οι εγκαταστάσεις της Σχολής βρίσκονται στο ιστορικό κέντρο της πόλης, πλησίον της Αρχιεπισκοπής, και γειτνιάζουν με άλλες Κεντρικές Υπηρεσίες της Κύπρου.

Ο εξοπλισμός της Σχολής (π.χ. ηλεκτρονικός εξοπλισμός, αναλώσιμα) και το διδακτικό υλικό είναι επαρκή και προσβάσιμα από τους φοιτητές.

Αξιοσημείωτη είναι και η Ειδική Βιβλιοθήκη της Σχολής με προοπτική επέκτασης, η οποία λειτουργεί ως δανειστική Βιβλιοθήκη και Σπουδαστήριο. Επιπλέον, υπάρχει η δυνατότητα χρήσης των βιβλίων και του αρχειακού πλούτου της παρακείμενης μεγάλης Βιβλιοθήκης της Αρχιεπισκοπής. Ωστόσο, επισημαίνεται ο απαραίτητος εμπλουτισμός και η συμπλήρωση της Βιβλιοθήκης της Σχολής με επιπλέον θεολογικές σειρές και βιβλία καθώς η περαιτέρω ενδυνάμωση της σύνδεσής της με ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων και με ενημερωμένες σειρές θεολογικών περιοδικών.

Στους φοιτητές προσφέρονται και διαδικτυακές υπηρεσίες, μεταξύ των οποίων και το σύστημα διαχείρισης μάθησης Moodle, με πολλές και ποικίλες δυνατότητες υποστήριξης ηλεκτρονικής μάθησης.

5.3 Το ανθρώπινο προσωπικό είναι υψηλού επιπέδου. Όμως διαπιστώνεται ότι καλύπτει οριακά τις ανάγκες του προγράμματος σπουδών. Και τούτο διότι το μόνιμο Διδακτικό προσωπικό απαρτίζεται από μια αναπληρώτρια Καθηγήτρια, δύο Επίκουρους και τέσσερις Λέκτορες, συνολικά επτά μέλη ΔΕΠ. Υπάρχουν ακόμη 4 επισκέπτες Καθηγητές και 11 Διδάκτορες που έχουν αναλάβει διδακτικά καθήκοντα. Συνέπεια αυτού είναι ορισμένοι διδάσκοντες να αναγκάζονται να διδάξουν ακόμη 4 υποχρεωτικά μαθήματα, γεγονός που λειτουργεί εις βάρος της εξειδίκευσης με αποτέλεσμα να αδικούνται ορισμένα γνωστικά αντικείμενα. Εξάλλου, είναι σαφές ότι όσο μεγαλύτερος ο αριθμός των επισκεπτών καθηγητών, τόσο δυσκολότερο να ελεγχθούν ποιοτικά χαρακτηριστικά της μαθησιακής διαδικασίας όπως η συνέργεια διδασκαλίας και έρευνας, γεγονός που επιδρά με αρνητικό τρόπο στη δημιουργία ενός ευκαταίου σταθερού και αξιόπιστου επιστημονικού προφίλ του Ιδρύματος.

Strengths

A list of strengths, e.g. examples of good practices, achievements, innovative solutions etc.

5.2 Οι εγκαταστάσεις της Σχολής βρίσκονται στο ιστορικό κέντρο της πόλης πλησίον της Αρχιεπισκοπής και γειτνιάζουν με άλλες Κεντρικές Υπηρεσίες της Κύπρου.

Ο εξοπλισμός της Σχολής (π.χ. ηλεκτρονικός εξοπλισμός, αναλώσιμα) και το διδακτικό υλικό είναι ικανοποιητικά και προσβάσιμα από τους φοιτητές.

Αξιοσημείωτη είναι και η Ειδική Βιβλιοθήκη της Σχολής με προοπτική επέκτασης, η οποία λειτουργεί ως δανειστική Βιβλιοθήκη και Σπουδαστήριο. Επιπλέον, υπάρχει η δυνατότητα χρήσης των βιβλίων και του αρχειακού πλούτου της παρακείμενης μεγάλης Βιβλιοθήκης της Αρχιεπισκοπής.

Στους φοιτητές προσφέρονται και διαδικτυακές υπηρεσίες, μεταξύ των οποίων και το σύστημα διαχείρισης μάθησης Moodle, με πολλές και ποικίλες δυνατότητες υποστήριξης ηλεκτρονικής μάθησης.

5.4 Τα μέλη της ΕΕΑ διαπίστωσαν με ιδιαίτερη χαρά την ύπαρξη και λειτουργία υποστηρικτικών υπηρεσιών της Σχολής για τους φοιτητές της. Αυτές λειτουργούν ως μηχανισμοί φοιτητικής μέριμνας και συμβάλλουν στη μάθηση, στη διδασκαλία αλλά και στην παρακολούθηση και στήριξη των φοιτητών. Αναφέρουμε το θεσμό του ακαδημαϊκού συμβούλου, τη στήριξη των φοιτητών με ειδικές ανάγκες, το θεσμό της ποιμαντικής μέριμνας (ορθότερα Συμβουλευτικής), το γραφείο σταδιοδρομίας, τη δυνατότητα στέγασης, την προσπάθεια διασύνδεσης των σπουδών με την κοινωνία και τις 5 κατηγορίες υποτροφιών σε προπτυχιακούς φοιτητές.

Areas of improvement and recommendations

A list of problem areas to be dealt with, followed by or linked to the recommendations of how to improve the situation.

5.2 Προτείνεται ο απαραίτητος εμπλουτισμός και επικαιροποίηση και συμπλήρωση της Βιβλιοθήκης της Σχολής με πληρέστερη και νεότερη βιβλιογραφία και νεότερα εγχειρίδια, με επιπλέον θεολογικές σειρές και βιβλία καθώς η περαιτέρω ενδυνάμωση της σύνδεσής της με ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων και με ενημερωμένες σειρές θεολογικών περιοδικών.

Please select what is appropriate for each of the following sub-areas:

Sub-area		<i>Non-compliant/ Partially Compliant/Compliant</i>
5.1	Teaching and Learning resources	<i>Partially Compliant/</i>
5.2	Physical resources	<i>Partially Compliant/</i>
5.3	Human support resources	<i>Partially Compliant/</i>
5.4	Student support	<i>Compliant</i>

6. Additional for distance learning programmes (ALL ESG)

Sub-areas

- 6.1 Distance learning philosophy and methodology
- 6.2 Distance learning material at the appropriate level according to EQF
- 6.3 Interaction plan and Interactive weekly activities
- 6.4 Study guides

6.1 Distance learning philosophy and methodology

Standards

- *The distance learning methodology is appropriate for the particular programme of study.*
- *Feedback processes for students in relation to written assignments are set.*
- *A complete assessment framework is designed, focusing on distance learning methodology, including clearly defined evaluation criteria for student assignments and the final examination.*
- *Expected teleconferences for presentations, discussion and question-answer sessions, and guidance are set.*

6.2 Distance learning material at the appropriate level according to EQF

Standards

- *Twelve weekly interactive activities per each course are set.*
- *The distance learning material and activities take advantage of the capabilities offered by the virtual and audio-visual environment and the following are applied:*
 - *Simulations in virtual environments*
 - *Problem solving scenarios*
 - *Interactive learning and formative assessment games*
 - *Interactive weekly activities with image, sound and unlimited possibilities for reality reconstruction and further processing based on hypotheses*
 - *They have the ability to transfer students to real-life situations, make decisions, and study the consequences of their decisions*
 - *They help in building skills both in experiences and attitudes like in real life and also in experiencing - not just memorizing knowledge*
- *A pedagogical planning unit for distance learning, which is responsible for the support of the distance learning unit and addresses the requirements for study materials, interactive activities and formative assessment in accordance to international standards, is established.*

6.3 Interaction plan and Interactive weekly activities

Standards

- *A specific plan is developed to safeguard and assess the interaction:*
 - *among students*
 - *between students and teaching staff*
 - *between students and study guides/material of study*
- *Training, guidance and support are provided to the students and teaching staff focusing on interaction and the specificities of distance learning.*

6.4 Study guides

Standards

- *A study guide for each course, fully aligned with distance learning philosophy and methodology and the need for student interaction with the material is developed. The study guide should include, for each course week / module, the following:*
 - *Clearly defined objectives and expected learning outcomes of the programme, of the modules and activities in an organised and coherent manner*
 - *Presentation of course material, and students' activities on a weekly basis, in a variety of ways and means (e.g. printed material, electronic material, teleconferencing, multimedia)*
 - *Weekly outline of set activities and exercises and clear instructions for creating posts, discussion, and feedback*
 - *Self-assessment exercises and self-correction guide*
 - *Bibliographic references and suggestions for further study*
 - *Number of assignments/papers and their topics, along with instructions and additional study material*
 - *Synopsis*
- *Study guides, material and activities are appropriate for the level of the programme according to the EQF.*

You may also consider the following questions:

- *Is the nature of the programme compatible with distance learning delivery?*
- *How do the programme, the material, the facilities, and the guidelines safeguard the interaction between students, students and teaching staff, students and the material?*
- *How many students upload their work and discuss it in the platform during the semester?*
- *Are the academics qualified to teach in the distance learning programme?*

Findings

A short description of the situation in the Higher Education Institution (HEI), based on elements from the application for external evaluation and on findings from the onsite visit.

0T

Strengths

A list of strengths, e.g. examples of good practices, achievements, innovative solutions etc.

0T

Areas of improvement and recommendations

A list of problem areas to be dealt with, followed by or linked to the recommendations of how to improve the situation.

0T

Please select what is appropriate for each of the following sub-areas:

Sub-area		<i>Non-compliant/ Partially Compliant/Compliant</i>
6.1	Distance learning philosophy and methodology	0T
6.2	Distance learning material at the appropriate level according to EQF	0T
6.3	Interaction plan and Interactive weekly activities	0T
6.4	Study guides	0T

7. Additional for doctoral programmes (ALL ESG)

Sub-areas

7.1 Selection criteria and requirements

7.2 Proposal and dissertation

7.3 Supervision and committees

7.1 Selection criteria and requirements

Standards

- *Specific criteria that the potential students need to meet for admission in the programme, as well as how the selection procedures are made, are defined.*
- *The following requirements of the doctoral degree programme are analysed and published:*
 - *the stages of completion*
 - *the minimum and maximum time of completing the programme*
 - *the examinations*
 - *the procedures for supporting and accepting the student's proposal*
 - *the criteria for obtaining the Ph.D. degree*

7.2 Proposal and dissertation

Standards

- *Specific and clear guidelines for the writing of the proposal and the dissertation are set regarding:*
 - *the chapters that are contained*
 - *the system used for the presentation of each chapter, sub-chapters and bibliography*
 - *the minimum word limit*
 - *the binding, the cover page and the prologue pages, including the pages supporting the authenticity, originality and importance of the dissertation, as well as the reference to the committee for the final evaluation*
- *There is a plagiarism check system. Information is provided on the detection of plagiarism and the consequences in case of such misconduct.*
- *The process of submitting the dissertation to the university library is set.*

7.3 Supervision and committees

Standards

- *The composition, the procedure and the criteria for the formation of the advisory committee (to whom the doctoral student submits the research proposal) are determined.*
- *The composition, the procedure and the criteria for the formation of the examining committee (to whom the doctoral student defends his/her dissertation), are determined.*
- *The duties of the supervisor-chairperson and the other members of the advisory committee towards the student are determined and include:*
 - *regular meetings*

- *reports per semester and feedback from supervisors*
- *support for writing research papers*
- *participation in conferences*
- *The number of doctoral students that each chairperson supervises at the same time are determined.*

You may also consider the following questions:

- *How is the scientific quality of the PhD thesis ensured?*
- *Is there a link between the doctoral programmes of study and the society? What is the value of the obtained degree outside academia and in the labour market?*
- *Can you please provide us with some dissertation samples?*

Findings

A short description of the situation in the Higher Education Institution (HEI), based on elements from the application for external evaluation and on findings from the onsite visit.

OT

Strengths

A list of strengths, e.g. examples of good practices, achievements, innovative solutions etc.

OT

Areas of improvement and recommendations

A list of problem areas to be dealt with, followed by or linked to the recommendations of how to improve the situation.

OT

Please select what is appropriate for each of the following sub-areas:

Sub-area		Non-compliant/ Partially Compliant/Compliant
7.1	Selection criteria and requirements	OT
7.2	Proposal and dissertation	OT
7.3	Supervision and committees	OT

8. Additional for joint programmes (ALL ESG)

Sub-areas

8.1 Legal framework and cooperation agreement

8.2 The joint programme

8.1 Legal framework and cooperation agreement

Standards

- *The joint programme is offered in accordance with legal frameworks of the relevant national higher education systems.*
- *The terms and conditions of the joint programme are laid down in a cooperation agreement. The agreement in particular covers the following issues:*
 - *Denomination of the degree(s) awarded in the programme*
 - *Coordination and responsibilities of the partners involved regarding management and financial organisation, including funding, sharing of costs and income, resources for mobility of staff and students*
 - *Admission and selection procedures for students*
 - *Mobility of students and teaching staff*
 - *Examination regulations, student assessment methods, recognition of credits and degree awarding procedures*
 - *Handling of different semester periods, if existent*

8.2 The joint programme

Standards

- *The partner universities apply joint internal quality assurance processes.*
- *The joint programme is offered jointly, involving all cooperating universities in the design, delivery and further development of the programme.*
- *Aims and learning outcomes are clearly stated, including a joint syllabus, language policy, as well as an account of the intended added value of the programme.*
- *Study counselling and mobility plans are efficient and take into account the needs of different kinds of students.*

You may also consider the following questions:

- Does the joint study programme conform to the requirements of a study programme offered at the specific level?
- Is there a system that assures the quality of joint provision and guarantees that the aims of the programme are met?
- Do the mechanisms for ensuring the quality of the joint study programme take into consideration the European Standards and Guidelines (ESG)? Are they adopted by all the universities involved?
- Is the division of responsibilities in ensuring quality clearly defined among the partner universities?
- Is relevant information about the programme, e.g. admission requirements and procedures, course catalogue, examination and assessment procedures, well documented and published by taking into account the specific needs of students?
- What is the added value of the programme of study?
- Is there a sustainable funding strategy among the partner universities? Explain.

Findings

A short description of the situation in the Higher Education Institution (HEI), based on elements from the application for external evaluation and on findings from the onsite visit.

0T

Strengths

A list of strengths, e.g. examples of good practices, achievements, innovative solutions etc.

0T

Areas of improvement and recommendations

A list of problem areas to be dealt with, followed by or linked to the recommendations of how to improve the situation.

0T

Please select what is appropriate for each of the following sub-areas:

Sub-area		<i>Non-compliant/ Partially Compliant/Compliant</i>
8.1	Legal framework and cooperation agreement	0T
8.2	The joint programme	0T

D. Conclusions and final remarks

Please provide constructive conclusions and final remarks which may form the basis upon which improvements of the quality of the programme of study under review may be achieved, with emphasis on the correspondence with the EQF.

Δ' ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Τα δύο εκ των τριών μελών της ΕΕΑ (καθηγητές Β. Τσίγκος και Κ. Κορναράκης) μετείχαν και στην προ τετραετίας αρχική αξιολόγηση της Θεολογικής Σχολής και με ιδιαίτερη ικανοποίηση και μεγάλη άνεση διέγνωσαν τη σημαντική εργασία που εν τω μεταξύ κατεβλήθη, την εμφανή πρόοδο σε πολλούς τομείς, τις ελλείψεις που καλύφθηκαν, αλλά και εν ταυτώ τη φιλοδοξία και διαρκή εγρήγορση όλων των εμπλεκόμενων προσώπων της Σχολής για περαιτέρω βελτίωση και επιτυχία του Προγράμματος Σπουδών της. Αυτό, εκτός των άλλων, οφείλεται και στην εμπειρία που τα στελέχη της ΘΣΕΚ αποκόμισαν κατά την πρώτη πενταετία λειτουργίας ενός Προγράμματος Σπουδών με την ιδιαιτερότητα ότι το «τρέχει» επιτυχώς μια Σχολή με μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα.

2. Παρά ταύτα, τα μέλη της ΕΕΑ επισημαίνουν ότι ένα σημείο που θα βοηθούσε στην εξωστρέφεια και αναγνωρισιμότητα της ερευνητικής δραστηριότητας των μελών της Σχολής θα ήταν η έκδοση των Πρακτικών των Συνεδρίων που διοργανώνονται κατ' έτος καθώς επίσης και η ανάληψη πρωτοβουλίας για έκδοση επιστημονικής Επετηρίδας ή ηλεκτρονικού περιοδικού της Σχολής. Τα ανωτέρω θα διεθνοποιήσουν τη Σχολή (όχι μόνο στην Ανατολή αλλά και στη Δύση), με άμεσο αποτέλεσμα να προκαλέσει το ενδιαφέρον νέων φοιτητών και συνάμα να προσελκύσει νέο επιστημονικό προσωπικό.

3. Τα μέλη της ΕΕΑ σημειώνουν επιπροσθέτως την απουσία συγκεκριμένου οργανογράμματος (ανακοινώθηκε μόνο προφορικά στα μέλη της ΕΕΑ), αλλά και ενός στιβαρού κειμένου στρατηγικής του Τμήματος, στοιχεία που κρίνονται ως απαραίτητα και επωφελή τόσο για το μέλλον όσο και την ταυτότητα της Σχολής. Στο πλαίσιο αυτό χρήζει και η περαιτέρω στελέχωση της Σχολής με μόνιμο Διδακτικό προσωπικό. Είναι, πάντως, ακριβές ότι ο λόγος του αριθμού των φοιτητών προς το συνολικό αριθμό του διδακτικού προσωπικού είναι επαρκής για την υποστήριξη και διασφάλιση της ποιότητας του Προγράμματος Σπουδών.

4. Εν κατακλείδι, τα μέλη της ΕΕΑ ευελπιστούν ότι αν οι καλοπροαίρετες κρίσεις και παρατηρήσεις τους γίνουν δεκτές θα αναβαθμίσουν το κύρος και θα συμβάλουν ουσιαστικά στην επιστημονική καταξίωση ενός ολιγόχρονης διάρκειας καλοστημένου και φιλόδοξου Προγράμματος Σπουδών, όπως είναι αυτό της Θεολογικής Σχολής Εκκλησίας Κύπρου.-

E. Signatures of the EEC

Name	Signature
ΟΤ	
Σωτήριος Δεσπότης	
Βασίλειος Τσίγκος	
Κωνσταντίνος Κορναράκης	
Γιώργος Χριστοδούλου	
ΟΤ	

Date: 4 Σεπτεμβρίου 2020